

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/V/KBO/2011/299

BETREFT: gebruik van school-emailadres voor politieke doeleinden

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 2 december 2011

1.2 Vraagsteller

- [X], ouder van een leerling

1.3 Betrokkenen

- Schoolbestuur: [Y], voorzitter schoolbestuur

- School: [Z]

1.4 CZB

Op 2 december 2011 ontvangt het secretariaat van de Commissie een e-mail met een informatieve vraag.

Bij e-mail van 8 december vraagt het secretariaat van de Commissie aan verzoeker of zijn vraag mag beschouwd worden als een formele vraag om advies en zo ja, of hij er bezwaar tegen heeft dat het schoolbestuur om een reactie wordt gevraagd.

Bij e-mail van 11 december verklaart verzoeker zich daarmee akkoord.

Bij e-mail van 12 december wordt verzoeker uitgenodigd voor de zitting van 19 december. Op dezelfde datum laat verzoeker weten niet aanwezig te zullen zijn op de zitting.

Eveneens bij e-mail van 12 december wordt het schoolbestuur op de hoogte gesteld van de vraag en uitgenodigd voor de zitting van 19 december. De directie van de school wordt in kopie gezet.

Bij e-mail van 12 december ontvangt het secretariaat van de Commissie een reactie van de voorzitter van het schoolbestuur. Een bijkomende reactie volgt bij e-mail van 14 december.

De reacties van de voorzitter worden bij e-mail van 14 december aan verzoeker bezorgd.

2. INHOUD van de VRAAG

Verzoeker verneemt dat de voorzitter van het schoolbestuur van de school van zijn kinderen vanuit zijn privé-e-mailadres, een e-mailbericht doorstuurde met de oproep om een pamflet rond te sturen met politieke inhoud. Een aantal van de bestemmelingen van de e-mail zijn personeelsleden van de school, die het bericht ontvangen op hun professionele e-mailadres.

De inhoud van het doorgestuurd bericht luidt als volgt:

“Beste,

Voor de Vlaamse Volksbeweging zijn de afgesloten akkoorden onder leiding van Elio Di Rupo niet alleen ondermaats, maar is de rekening die Vlaanderen betaalt daarenboven ook onaanvaardbaar hoog.

Onze belangrijkste argumenten worden in bijgevoegd pamflet samengevat. Op het web worden die nader verklaard en geven we een hoop leesmateriaal.

Mogen we u vragen dit pamflet – dat ook in gedrukte vorm bestaat – zo veel mogelijk te verspreiden. Stuur het elektronisch door naar zoveel mogelijk mensen, ook naar politici; verwijs naar de webstek; deel het met facebook-vrienden; steun de actie op de speciale facebook-pagina of stort een steunbijdrage op rekening BE39 4099 5639 8119 met vermelding "Niet in mijn naam".

Alle informatie vindt u op de webstek www.vvb.org of door te klikken op onderstaande link. De volgende dagen en weken moet er een echte tsunami van elektronisch protest over Vlaanderen spoelen. We rekenen daarbij op uw medewerking. Want voor dit resultaat hebben wij in juni 2010 niet gekozen.

De Di Rupo-akkoorden? Niet in mijn naam!

Voor de Vlaamse Volksbeweging,

*Guido Moons
Algemeen voorzitter*

*Peter De Roover
Politiek secretaris*

De verzoeker drukte over dit voorval zijn ongenoegen uit bij de directie van de school (was één van de bestemmingen van de betrokken mail) en de voorzitter van de ouderraad en stelde de vraag of het deontologisch wel aanvaardbaar is dat er gebruik wordt gemaakt van 'interne kanalen die eigen zijn aan de scholengemeenschap' om een oproep tot het verspreiden van een politiek pamflet te lanceren. Hij stelde dat het gebruik van e-mailadressen van de school de oproep tot politiek getinte actie binnen de werkgever-werknemer relatie brengt, wat bij hem deontologische vragen oproept.

Intussen legde verzoeker de vraag ook voor aan de redactie van Klasse voor ouders. In het antwoord dat hij ontving wordt hij gewezen op de mogelijkheid zijn vragen voor te leggen aan de Commissie voor zorgvuldig bestuur.

De verzoeker vraagt vervolgens de Commissie haar advies te geven omtrent het voorval.

3. REPLIEK VAN HET SCHOOLBESTUUR OP DE VRAAG

In zijn reactie laat de voorzitter van het schoolbestuur weten dat hij niet kan zeggen of de bewuste e-mail rechtstreeks aan de verzoeker werd verstuurd.

De e-mailadressen van de personeelsleden van de school in de lijst van geadresseerden beschouwt de verwerende partij in deze in de eerste plaats als adressen die hij gebruikt voor privé-communicatie. Van twee adressen zegt hij dat die bij toeval werden aangeschreven. De voorzitter stelt dat zijn bericht niet mag begrepen worden vanuit een politieke partijgebonden achtergrond maar als Vlaming, dat hij niet politiek actief is, aan geen enkele partij gebonden is maar geïnteresseerd is in wat zich op politiek vlak afspeelt en dat voor hem de VVB niet partijgebonden is. Hij zegt bereid te zijn zich te verontschuldigen wanneer dat wel zo ervaren werd.

4. ZITTING COMMISSIE

4.1 Datum en uur: 19 december 2011 om 13.45 uur

4.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

4.3 Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel V. 22 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur, zoals gewijzigd, als volgt geldig samengesteld:

De heer Raf Verstegen, voorzitter;

Hilde Timmermans, Lieven Cloots, Etienne Becuwe en Bengt Verbeeck, leden.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

/

4.5 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

5. ADVIES VAN DE COMMISSIE

5.1 Regelgeving

* Decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. 51.

§ 1. Een schoolbestuur mag informatie verstrekken over het eigen opvoedings- en onderwijsaanbod, maar het mag geen oneerlijke concurrentie voeren.

§ 2. Er mag in de school geen politieke propaganda gevoerd worden en er mogen geen politieke activiteiten worden georganiseerd.

§ 2bis. In afwijking van § 2 kunnen politieke activiteiten in de school worden toegelaten buiten de periodes waarin er schoolactiviteiten zijn en buiten de periode van 90 dagen voorafgaand aan een verkiezing. Personeelsleden en leerlingen worden niet gevraagd of aangezet om aan deze activiteiten deel te nemen. Het schoolbestuur kan niet betrokken worden bij de organisatie van een politieke activiteit en houdt rekening met het beginsel van gelijke behandeling bij de toepassing van deze bepaling.

Onder politieke activiteiten wordt hier verstaan alle activiteiten die worden georganiseerd door politieke partijen of politieke mandatarissen van politieke partijen, waarvan de standpunten en gedragingen niet in strijd zijn met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

.....

* Omzendbrief BaO 2002/3 van 21 februari 2002 betreffende zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs.

5.2 Ontvankelijkheid - Belang

Verzoeker blijkt niet tot de geadresseerden van de e-mail die het voorwerp van de vraag uitmaakt, te behoren en heeft die e-mail via iemand anders ontvangen. De vraag stelt zich of hij van een belang doet blijken. De Commissie meent dat verzoeker als ouder terecht de vraag kan stellen of, gegeven de omstandigheden, het project van de school niet in het gedrang komt.

5.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

5.4 Advies

5.4.1 Algemeen.

Politieke propaganda en politieke activiteiten in een school zijn verboden.

Op dat decretaal verbod van politieke propaganda en activiteiten werd met het decreet van 1 juli 2011 betreffende het onderwijs XXI in een afwijking voorzien. Sinds 1 september 2011 zijn politieke activiteiten in de school toegelaten buiten de periodes waarin er schoolactiviteiten zijn en buiten de periode van 90 dagen voorafgaand aan een verkiezing. Onder politieke activiteiten wordt verstaan alle activiteiten die worden georganiseerd door politieke partijen of politieke mandatarissen van politieke partijen, waarvan de standpunten en gedragingen niet in strijd zijn met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

De versoepeling van het verbod geldt dus enkel ten aanzien van politieke activiteiten die in een school plaatsvinden buiten de periodes van de schoolactiviteiten en buiten de periode van 90 dagen voorafgaand aan de verkiezingen.

De Commissie zorgvuldig bestuur stelt vast dat het principe dat politieke propaganda en politieke activiteiten in een school niet toegelaten zijn, gehandhaafd blijft. De wetgever heeft een breed verbod op het oog gehad omdat het de bedoeling is dat het onderwijs in alle gevallen neutraal zou zijn ten aanzien van elke politieke activiteit. Ook een activiteit die geen politieke inhoud heeft, kan door de context waarin die wordt georganiseerd, moeten worden beschouwd als promotie voor een bepaalde politieke strekking of partij en dus als verboden politieke propaganda.

Het breed verbod op politieke activiteiten geldt ten aanzien van het schoolbestuur en de verschillende instanties binnen de school. Politieke propaganda en politieke activiteiten in de onderwijsinstellingen tijdens de schooluren, door welke persoon of instantie dan ook en ongeacht voor wie bestemd, zijn verboden.

Leerlingen, ouders en personeel kunnen niet via de school benaderd worden met informatie of gadgets die als propaganda voor of tegen een politieke partij moeten worden beschouwd.

5.4.2 Toepassing.

De e-mail die door de voorzitter van het schoolbestuur vanuit zijn privé-e-mailadres doorgestuurd wordt bevat een politiek pamflet met een oproep tot verspreiding. De e-mail wordt aan een aantal personeelsleden op hun professioneel e-mailadres bezorgd.

Het moet duidelijk zijn dat voor professionele doeleinden verkregen e-mailadressen, of het nu professionele dan wel private adressen zijn, in een relatie van werkgever tot werknemer in beginsel niet kunnen gebruikt worden voor politieke doeleinden. De Commissie is er zich wel van bewust dat het moeilijk uit te maken is of professionele e-mailadressen enkel gebruikt worden voor professionele aangelegenheden dan wel ook voor privé-communicatie. Het is wel de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur om met grote omzichtigheid tewerk te gaan bij het verspreiden van boodschappen via professionele e-mailadressen. Deze plicht van zorgvuldigheid geldt ook voor de individuele leden van het schoolbestuur bij het gebruik van het adressenbestand waarover zij beschikken.

Het gebruik van de professionele e-mailadressen van personeelsleden om een kettingbrief met politieke inhoud door te sturen met een oproep om die verder te verspreiden, lijkt op het eerste zicht verder te gaan dan privé-communicatie. Het gegeven dat het pamflet met oproep tot verspreiding enkel wordt doorgestuurd, zonder dat de voorzitter daarbij een persoonlijke overtuiging laat kennen, doet daaraan geen afbreuk.

5.4.3 De Commissie komt tot volgend advies:

De Commissie erkent dat het moeilijk uit te maken is of professionele e-mailadressen enkel voor professionele doeleinden dan wel ook voor privé-communicatie gebruikt worden. Zij is van oordeel dat een schoolbestuur daarom des te meer met grote omzichtigheid moet te werk gaan om te voorkomen dat voor professionele doeleinden verkregen adressen ook zouden worden gebruikt voor politieke doeleinden. Deze plicht van zorgvuldigheid geldt ook voor de individuele leden van het schoolbestuur bij het gebruik van het adressenbestand waarover zij beschikken. Het komt de Commissie voor dat bij het doorsturen van een politiek pamflet met oproep tot verspreiding ervan, in dit geval niet alle vereiste omzichtigheid is in acht genomen.

Brussel, 19 december 2011

Marleen Broucke
Secretaris

Raf Verstegen
Voorzitter